

U Z N E S E N I E

Najvyšší Súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Jany Serbovej na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 13. februára 2013 v trestnej veci obvineného **J. H. pre trestný čin podvodu** podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák., účinného do 31. decembra 2005 vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 13T 177/2008, o dovolaní, ktoré podal obvinený J. H., zastúpený obhajcom JUDr. M. K., advokátom v Spišskej Novej Vsi, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 26. januára 2012, sp. zn. 3To 88/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného J. H. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Martin z 23. marca 2011, sp. zn. 13T 177/2008, bol obvinený J. H. uznaný za vinného z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (správne má byť do 31. decembra 2005), na tom skutkovom základe, že

dňa 13. septembra 2004 v K., okr. M., na čerpacej stanici Ö. pod zámienkou neskoršieho výhodného finančného zhodnotenia, uzavrel ako dlžník zmluvu o pôžičke vo výške 7 000 000 Sk (232 357,43 €), ktoré mu spoločne požičali V. H., nar. X. a J. P., nar. X., pričom túto sumu v ten istý deň prevzal v hotovosti, tieto finančné prostriedky sa zaviazal vrátiť najneskôr v lehote do 29. septembra 2004, ústne prisľúbil ich atraktívne finančné zhodnotenie vo švajčiarskych bankách. Pri uzatváraní zmluvy o pôžičke ako aj predtým, prezentoval poškodeným výnosný spôsob investovania, ale v dohodnutej lehote požičané finančné prostriedky nevrátil, ani neuzavrel žiadnu zmluvu o ich ďalšom investovaní. Dňa

7. januára 2005, na žiadosť poškodeného H. opätovne písomne prehlásil, že posledný termín vrátenia dlžnej sumy 7 000 000 Sk (232 357,43 €) bude do 15. januára 2005 a úroky budú vrátené z ďalších obchodných prípadov najneskôr do konca mesiaca január 2005, pričom už v čase pôžičky vedel, že tak nebude môcť urobiť. Pred poškodenými sa zatajoval, viackrát odkladal termín vrátenia finančných prostriedkov, ale nikdy im požičanú sumu nevrátil, čím spôsobil škodu V. H., nar. X., vo výške 3 150 000 Sk (104 560,84 €) a J. P. škodu vo výške 3 850 000 Sk (127 796,59 €).

Za to bol obvinenému J. H. podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 uložený trest odňatia slobody vo výmere päť rokov a šesť mesiacov.

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil súd obvineného do druhej nápravnovýchovnej skupiny.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinenému uložil, aby nahradil škodu poškodeným V. H., nar. X. v R., trvale bytom V. č. X., v sume 104 560,84 € a J. P., nar. X. v M., trvale bytom M., ul. S. č. X. škodu v sume 127 796,59 €.

Odvolyvanie obvineného J. H. Krajský súd v Žiline uznesením z 26. januára 2012, sp. zn. 3To 88/2011, podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Obvinený J. H., prostredníctvom obhajcu JUDr. M. K., advokáta v Spišskej Novej Vsi, podal proti obom súdnym rozhodnutiam dovolanie. Odôvodnil ho poukazom na dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. V podrobnostiach obvinený uviedol, že v zmysle článku 17 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

V tejto súvislosti poukázal na obsah zmluvy, v ktorej nie je uvedené, že peniaze sú požičané za účelom ich finančného zhodnotenia, ani s akým úrokom sa majú vrátiť. Tento účel si podľa názoru obvineného vymysleli samotní poškodení potom, čo bolo zrejmé, že peniaze, ktoré investovali do odblokovania účtu vo výške 37,5 milióna USD, sa im možno nevrátia. Svedčí o tom aj fakt, že trestné oznámenie podali až v lete roku 2006, pričom lehota

29. septembra 2004 bola považovaná za lehotu, kedy už nevrátenie peňazí z tejto fingovanej zmluvy malo zakladať trestnú zodpovednosť obvineného H. za podvod voči veriteľom.

Obvinený v dovolaní zdôraznil, že je nezmyslom, aby právne spôsobilí dospelí podnikatelia odovzdali cudziemu človeku sedem miliónov Sk na šesťnásť dní a aby očakávali ich zhodnotenia vo švajčiarskej banke vo výške či už 25 % alebo 6 %. Ďalej obvinený tvrdí, že poškodení vedeli o účele odovzdaných peňazí, a preto ich nemohol uviesť do omylu ani pri podpísaní fingovanej zmluvy. Je neprípustné, aby prostriedky trestnoprávnej represie slúžili na subjektívnu ochranu práv, ktoré svojou povahou spadajú do súkromnoprávnej sféry. V posudzovanom prípade, podľa názoru obvineného, jeho vzťah k poškodeným má povahu občianskoprávnu, nie trestnoprávnu. Keďže mu nebolo umožnené vykonať podstatný dôkaz o pohybe jemu odovzdaných peňazí, došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu. Súd nevyhovej ani žiadosti obvineného, aby v súvislosti s odovzďávaním peňazí vypočul bankovú úradníčku S. S..

Z predloženého čestného prehlásenia Dr. N. G. zo dňa 10. júna 2009 je podľa obvineného zrejmé, že dňa 24. augusta 2004 ho navštívili obvinený H. s oboma poškodenými a Dr. G. v prítomnosti pani S. prevzal z rúk H. 150 000 USD a tieto uschoval v bankovej schránke UBS Bazilej.

Skutok uvedený v rozsudku nespáchal. Nič nebránilo poškodeným, aby proti obvinenému podali žalobu na vrátenie dlžnej sumy. Ak by sa ale v občianskoprávnom konaní preukázalo, že išlo o fingovanú zmluvu o pôžičke, uzavretú len za účelom zabezpečenia záväzku, ktorú oni sami vypracovali, vrátenie peňazí by určite bolo pochybné. To bol aj dôvod, podľa tvrdenia obvineného, prečo si tzv. poškodení vymysleli požičanie peňazí s výhodným zhodnotením vo švajčiarskych bankách, a tak navodili trestnú zodpovednosť obvineného za uvedenie do omylu.

Obvinený preto považuje za naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pretože zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu, tiež podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., lebo rozhodnutia sú založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom ako aj podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. vzhľadom na nesprávne

právne posúdenie skutku. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyslovení porušenia zákona v neprospech obvineného H. zrušil napadnuté súdne rozhodnutia a prikázal vec na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Martin vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného J. H. uviedol, že rozhodnutie súdu je spravodlivé a zákonné. Dovolacie dôvody uvedené obvineným nepovažuje za naplnené a preukázané. Navrhol preto dovolanie zamietnuť.

Z písomných vyjadrení oboch poškodených vyplýva, že v plnom rozsahu súhlasia s rozsudkom okresného súdu i uznesením krajského súdu a dovolanie obvineného navrhli zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), na základe podaného dovolania zistil, že je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), za splnenia ustanovenia § 373 Tr. por. o podaní dovolania len prostredníctvom obhajcu, na mieste a zákonnej lehote, v ktorej možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.).

Súčasne ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ ani písm. i/ Tr. por.

Podstatou dovolania obvineného H. je nesúhlas s právnym hodnotením predmetného skutku ako trestného činu podvodu, napriek tomu, že jeho vzťah k poškodeným v súvislosti „s fiktívnou“ zmluvou o pôžičke má podľa jeho názoru povahu občianskoprávnu. Súčasne predkladá vlastnú hodnotiacu úvahu, na základe ktorej dospel k prezentovanému záveru o občianskoprávnej povahe posudzovaného skutku. Neakceptovanie jeho návrhov na doplnenie dôkazov, ktoré by preukázali pohyb predmetnej sumy, považuje za porušenie jeho práv na obhajobu a vykonané dokazovanie tým za nezákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti konštatuje, že dikcia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Tento dovolací dôvod sa týka nesprávnej aplikácie zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu na zistený skutkový stav.

Prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí na strane 9 ako aj na strane 11 odôvodnil, na základe ktorých dôkazov a akých úvah dospel k záveru o trestnoprávnej povahe konania obvineného. Krajský súd tento záver potvrdil ešte doplňujúcou hodnotiacou úvahou na strane 6 svojho rozhodnutia.

I keď poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením dôkazov nie je možné vyvodzovať dovolací dôvod podľa písmena „i“ predmetného ustanovenia, najvyšší súd pre úplnosť dodáva: Rovnako tvrdenia obvineného H. uvedené v dovolaní sú v logickom rozpore s dôkazmi, ktoré svojim obsahom upevňujú záver o podvodnom konaní obvineného. Vzťahuje sa to napr. na tvrdenie obvineného, že poškodení pri uzatváraní zmluvy vedeli o účele odovzdávaných peňazí, a preto ich nemohol uviesť do omylu pri jej podpísaní. Ak by išlo o pravdivé tvrdenie, neexistoval by logicky dôvod na zapracovanie do textu zmluvy podpísanej obvineným, že ak nevráti peniaze v určenej dobe, pôjde o trestný čin. Ak by bolo pravdivé ďalšie tvrdenie obvineného, že poškodení vedeli o riziku investície, nemal dôvod podpisovať dodatok o vrátení peňazí do 15. januára 2005. Taktiež poukázanie na priložené „Čestné prehlásenie“ Dr. G. vzťahujúce sa k roku 2004, ale vyhotovené 10. júna 2009, týkajúce sa sumy 150 000 USD, opomína poslednú vetu textu, ktorá znie: “V zmysle obdržaných inštrukcií si tieto financie p. J. H. po 3 dňoch prevzal.“

O nereálnosti vrátenia požičanej sumy v dohodnutom čase svedčia tiež ďalšie nevyplatené dlhy obvineného voči iným osobám.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil ani opodstatnenosť vytýkaného porušenia práva na obhajobu. Rovnako neakceptovanie návrhov obvineného súdom na doplnenie dokazovania, nie je dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Pretože v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ ani písm. i/ Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol tak, ako je to vo výroku tohto rozhodnutia uvedené, t.j. bez preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 13. februára 2013

JUDr. Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová